

به کلیه پرسش‌های زیر، در حدی که خواسته شده پاسخ مناسب دهید.

۱. هر یک از اصطلاحات زیر را به اختصار تعریف کنید. (در مواردی که خواسته شده، مثالی نیز ذکر کنید.) (۴ نمره)

الف. تناوب (alternation): مثال

ب. (در بحث کشف UR) معیار گرایش‌های جهانی (Universal Tendencies): مثال

ج. مختصه [± رسا] ([± sonorant])، همراه با معرفی طبقه طبیعی آواهای نظیر

د. سطح بازنمایی آوایی (phonetic representation : PR)

۲. برای هر یک از ماتریس‌های مختصه‌ای ممیز زیر طبقه طبیعی نظیر را از میان آواهای زبان فارسی بنویسید. (۲ نمره)

a) [- continuant, + strident, + voice]

b) [- consonantal, + vocalic, - high, -low, +back]

c) [+ continuant, +strident, +coronal, - anterior]

d) [- consonantal, + vocalic, - low]

۳. برای هر یک از طبقه‌های طبیعی زیر، که از جمع آواهای زبان فارسی انتخاب شده‌اند، مختصه‌ای ممیز بنویسید.

a) [s, z, ʃ, 3, t, dʒ]

b) [r]

c) [i, e, æ]

(۲ نمره)

d) [m, n]

۴. الف. قاعده زیر را به شیوه استاندارد واج شناسی زایشی معیار (انگاره SPE) صورت بندی نمایید.

ب. توضیح دهید فرایندی که این قاعده بدان ارجاع می دهد جزو کدام دسته از فرایندهایی است که مرور کرده ایم.

(همگونی، ناهمگونی، حذف، درج، قلب، ...) (۳ نمره)

در گونه ی معیار محاوره از زبان فارسی، واکه زیر ساختی /e/ جایگاه بعد از همخوانهای /tʃ/، /dʒ/ و /ʃ/

به واکه روساختی [i] تبدیل می شود. مشروط به آن که بعد از آن یکی از همخوان های سخت کامی یا نرم کامی /j/، /cʰ/

/kʰ/ یا /g/ حضور داشته باشد.

مثال: [ʃicʰæm] برای شکم، [ʃicʰæʁ] برای شکر [ʃikʰɑʁ] برای شکار [tʃʰi+kʰar+eʔ] برای چه کاره

و [dʒiʔæʁ] برای جگر

۵. گشتار واجی (phonological transformation) چیست؟ با ذکر مثالی از زبان فارسی توضیح دهید. (۳ نمره)

۶. الف. بحث ترتیب عملکرد قواعد واجی (phonological rule ordering) به چه واقعیتهایی اشاره دارد؟

ب. در همین ارتباط، بحث برهم کنش قواعد واجی (interaction of phonological rules) را با ذکر انواع آن بیان نمایید.

(۴ نمره)

۷. توضیح دهید در زبان فارسی در جریان اشتقاق صورت روساختی [moʃtʰæbaʔ] از صورت زیرساختی /modʒtʰæba/

به طور خاص، چه فرایندهایی بر سایشی زیرساختی /dʒ/ عمل می کنند؟ (۲ نمره)